

Arbetarrörelsen i diktaturens Spanien

Nationalkommittén för Confédération Nacional del Trabajo

1928

Det förfärliga världskriget blev för den spanska bourgeoisien en källa till nya rikedomar. Det uppstod ett slags kapitalistiskt raseri, som för oss var exempellöst. Utsugningen stegrades, levnadskostnaderna höjdes, men lönerna förblevo stationära. Framställda lönekrav avvisades. Så började strejkerna bryta ut. Klasskampen tillspetsades småningom. Arbetarna blevo mera aggressiva i sina krav och arbetsköparna mera frenetiska i sitt motstånd. Myndigheterna anropades och blandade sig i striderna med yttersta brutalitet. De fängslade de syndikalistiska stridskommittéerna och förföljde de strejkande hänsynslöst. Striderna började antaga en tragisk karaktär. På myndigheternas våld svarade arbetarna med samma mynt, vilket åter gav myndigheterna anledning att ropa ut sitt anatema: C. N. T. (den synd. landsorg.) är en stat i staten! Och den statliga makten tål, som bekant, intet vid sidan av sig eller emot sig.

De gamla militärjuntorna, som alltid spelat så stor roll i den spanska politiken, uppträdde nu för att, som det hette, göra slut på våldstillståndet - och gjorde det genom att bruka ännu mera våld. De ammanslöto sig, organiserade sig för detta syfte. De ville "rädda samhället". Detta var 1917.

Kort därefter uppstod den revolutionära rörelsen av augusti 1917. Vid denna tid var det C. N. T. förvärvat sig befolkningens förtroende. C. N. T. taxerade antalet medlemmar till en miljon. Även om C. N. T. icke kunde genomföra den sociala revolutionen, till vilken massan av dess anhängare icke var mogen, så var dess organisation dock en stark dynamisk kraft, som med förvånansvärd snabbhet och djärvhet ingrep i striderna mellan utsugarna och de utsugna å ena sidan och mellan befolkningen och staten å andra sidan. C. N. T. förskaffade industriarbetarna åttatimmarsdag genom den direkta aktionen, och förskaffade lantarbetarna många rättigheter. Den införde arbetarnas kontroll vid anställandet och uppsägandet av arbetskraft, delaktighet vid organiserandet av arbetsprocessen och lärde stat och arbetsköpare att uppskatta den som en beslutsam och målmedveten motståndare.

För att förhindra syndikalismens segerrika frammarsch förde stat och kapitalism många hårda strider. Omfattande lockouter och brutalt ingripande från myndigheterna - allt efter vad omständigheterna bjöd. Men så hjälplös var regeringen gent emot C. N. T:s fast grundade ställning, att den till sist inte visste bättre råd än att organisera en här av spioner, provokatörer och förbrytare, vilka överallt ingrepo i de olika kampetapperna och under loppet av två år mördade icke mindre än 400 syndikalister och anarkister. Men lyckades man genom dessa metoder då och då tillfoga C. N. T. ett nederlag, så restes genast en entusiastisk motaktion, vilken visade motståndarna hur djupa rötter syndikalismen slagit i det spanska proletariatet.

När denna kamp om vara eller icke var ahade nått sin höjdpunkt, kom general Primo de Riveras statskupp år 1923. Han föregav sig vilja rädda Spanien från en politiska och administrativa försumpning, som frätte det offentliga livet, och lugna folket, som krävde att de skyldiga i det marockanska krigsäventyret skulle ställas till ansvar. Men han vände sig mera mot de nationalistiska separatiststrävandena i Katalonien och framförallt mot det växande anliga inflytande, som syndikalismen nådde genom C. N. T.

Alla politiska partier i Spanien blevo upplösta med undantag av "Union Patriótica", en av Rivera skapad organisation, samt det socialdemokratiska partiet. Den förra sammanslutningen, som kan gälla som ett mönster för ett "opolitiskt parti", är en brokig samling av alla möjliga heterogena element. Den senare är en sammanslutning, som blott tillåtes existens, därför att den på det mest cyniska sätt förråder arbetareklassens intressen.

Det socialdemokratiska partiet är faktiskt det enda parti, som erkännes av diktaturen och som från begynnelsen samarbetat med denna. Dess förrådiska uppträdande har förskaffat socialdemokraterna otaliga förvaltningsposter förenade med höga dieter och inkomster, och om samarbetet med diktaturen är begränsat, så är det därför att det bland socialdemokraterna ännu finns män, som ännu kunna bli indignerade och skilja sig från de andra. Om dessa män och dessa protesterande röster icke funnits, så skulle det socialdemokratiska partiet ha sjunkit än djupare och gjort sig skyldigt till ännu vedervärdigare gemenheter.

I Spanien existerar det legalt en reformistisk landsorganisation, Union General de Trabajaderos, vilken får sina direkt från det socialdemokratiska partiet. Ledarna inom denna landsorganisation äro samtidigt ledare inom partiet. Socialdemokraternas förräderier har så till vida kommit de reformistiska organisationerna tillgodo, att dessa i stort sett icke hindras i sin verksamhet av diktaturen. För närvarande dominera de fullständigt på arbetarörelsens gebit. De räkna omkring 250,000 till 300,000 medlemmar.

Med undantag av en eller annan strejk av underordnad betydelse består U. G. T:s hela "fackliga" verksamhet i samarbete med regeringsinstitutionerna och de statliga skiljedomstolarna. Då alla beslut fattas genom hemlig

röstning, så står dörrarna vidöppna för alla slags manipulationer. Det är betecknande, att de förslag, som erhålla majoritet, ofta mottages med största missnöje bland arbetarna.

Denna organisations lösning av kolkrisen i Austurien genom förlängning av arbetstiden och avskedandet av tsental av gruvarbetare, vilken framkallat en ändlös rad av småstrejker över hela gruvområdet, har på det mest uppenbara sätt ådagalagt det omoraliska i ett dylikt tillstånd.

Icke blott arbetarna, utan även de vensterorienterade grupperna inom partiet, äro övertygade om att diktaturens upplösning kommer att bli begynnelsen till en utomordentligt djupt ingripande kris inom det socialdemokratiska partiet. Det kommer att bli en kritisk granskning och räkenskapsuppgörelse med de många förräderier, som begåtts av båda organisationerna mot arbetarnas intressen.

Det existerar också några så kallade "fria fackföreningar", en efterapning av de likaledes befintliga katolska organisationerna. Men ingen av dessa sammanslutningar har fått någon vidare utbredning. De vegetera knapphändigt i några bestämda baskiska områden och i några vrår i Austurien. Etiketteringen "fria fackföreningar" härstammar från odjuret general Martinez Anido.

Under den tid han var civilguvernör i Barcelona skapade han dessa sammanslutningar och ställde upp emot enhetsorganisationen C. N. T. Detta grymma monstrum till general är således upphovet till och beskyddare av dessa "fria" fackorganisationer och har därför också låtit utnämna sig till deras hederspresident.

Dessa organisationers tillvaro är mera skenbar än verklig. Medlemsantalet är ett resultat av de våldsmetoder, som komma till användning vid extra tillfällen. Flaktuationen i medlemsnumerären är därför också våldsam och rättar sig efter det politiska barometerståndet i Spanien.

Så snart det är slut med Martinez Anidos makställning så är det också slut med dessa gula organisationer.

Så smärtsamt som det än är att säga det, så är dock det verkliga förhållandet, att C. N. T. ännu existerar blott till följd av den glödande hängivenheten hos en liten krets av trogna kämpar. Efter den grymma och våldsamma undertryckelse, som vi genomgått och ännu genomgå, och till följd av att vi måste arbeta underjordiskt och illegalt, är emellertid sammankrympningen av medlemsantalet blott helt naturlig.

Det kollektiva överlevandet av en period av illegalitet är endast möjlig, när denna period är av kort varaktighet. Det är nu fyra år som vår organisation varit fullkomligt förbjuden, och fyra och ett halft år som kämparna i vår organisation varit utsatta för blodig förföljelse och systematisk inspärning. Oaktat detta har C. N. T:s ärorika namn icke upphört att ha en god klang och verkningarna av dess aktioner kunna ännu spåras.

Trots detta äro vi nödsakade att förklara att av den en gång så mäktiga C. N. T. återstår nu blott enstaka, isolerade organisationer, som föra en vegeterande tillvaro under ogynnsamma omständigheter och förhållanden. Den långvariga illegaliteten har berövat oss våra krafter och fördömt oss till inaktivitet.

Men även inom egna led göra sig stridande strömningar gällande. Det finns en tendens som är höjd att acceptera den av diktaturen påtvingade legaliteten, en legalitet som emellertid betyder uppgivandet av den direkta aktionen, ett glidande in i reformismen som kommer att medföra fredligt samarbete mellan klasserna.

En konferens, som avhölls i Madrid i början av detta år, strävade efter att finna en grundval för samgående mellan de olika tendenserna genom ömsesidiga eftergifter, för att såmedelst skapa ett vapen, som åter kan vinna tillit hos de medlemmar, vilka dragit sig tillbaka, och binda ett nät av förbindelser och samverkan för skapandet av celler i fabrikerna och verkstäderna, vilka i en kanske icke allt för långt avlägsen framtid kunna bli grundvalen för ett återuppbyggande av C. G. T:s gamla makt.

Den sunda moraliska konstitutionen hos våra kämpande kamrater, vilken måhända är ett resultat av invunnen smärtsam erfarenhet, ger oss rätt att hysa den tro, att dessa enighetssträvanden redan äro så gott som ett fullbordat faktum, och att därmed påbörjas en ny tid för C. G. T:s återuppbyggande.

Enandet är en sak som måste fortskrida parallellt med återuppbyggandet. Om det första lätt nog kan uppnås, så är det senare en så mycket vanskligare uppgift. Icke så att stämningen bland massorna skulle vara ogynnsam. Tvärtom äro dessa, på grund av den ohämmade utsugningen från företagarnas sida, synnerligen benägna att ansluta sig till C. N. T. Svårigheten ligger i det fortsatta förtrycket, som den diktatoriska regimen fortfarande övar mot arbetarna.

Så snart ett tecken till missnöje framträder, uppträder polisen eller civilgardet, en kår som sammansättes av människor, vilka förfoga över en stor portion vildhet och brutalitet. Dessa övertaga uppgiften att återupprätta "ordningen", naturligtvis genom övandet av vildhet och brutalitet.

Dessutom har regeringen till slut förfogande ett stort antal spioner, spridda över hela landet, vilka smyga sig in i arbetarsammanslutningarna för att förskaffa sig namnen på de aktivaste syndikalisterna och anarkisterna, vilka så helt enkelt bli kastade i fängelse.

Kort sagt: diktaturen finner sig icke i att C. N. T. åter blir aktiv. Allraminst tåler den den klasskampens metod, som förut bringat arbetareklassen så goda resultat.

Men vi äro icke overksamma. Vi befinna oss i en ständig kamp mot undertryckarna och regeringen. Fängelset avskräcker icke våra kamrater. Därför arbetar undertecknad kommitté oavbrutet och kommer icke att vika tillbaka från sin uppgift att åter sätta C. N. T. på fötter, så att den ånyo blir ett maktfullt instrument för arbetareklassen.

Över hela Spanien ligger en tung atmosfär. Luften är liksom fruktsam med bättre tider, och vi måste utnyttja den momentana stämningen. Nationalkommittén är rustad för kampen, och vi räkna med att segerrikt kunna bestå.

Vi ha en fast tillit till, att vi snart kunna framträda med en C. N. T., vilken är fastare sammantimrad än någonsin, fastän den haft att utstå ett förtryck, som blott kan jämföras med det som utståtts av de frihetsälskande männen i det tsaristiska Ryssland och det som utstås av de revolutionära anarkisterna och syndikalisterna i det nuvarande bolsjevikiska Ryssland.

Nationalkommittén för Confederacion Nacional del Trabajo.

Det Anarkistiska Biblioteket

Nationalkommittén för Confédération Nacional del Trabajo
Arbetarrörelsen i diktaturens Spanien
1928

Syndikalismen Årgång 3 1928

www.anarkistiskabiblioteket.se